

ES NIEUWS 108

Voorstel NSC voor aanpassing pensioenwet uiteindelijk **verworpen**

Hoewel voorman Pieter Omtzigt afscheid heeft genomen van de Tweede Kamer, bleef zijn partij bij monde van Agnes Joseph hardnekkig aandringen op aanpassing van de Wet Toekomst Pensioenen. Zoals in het vorige nummer werd toegelicht, wil zij dat deelnemers van pensioenfondsen kunnen stemmen over deelname aan het nieuwe pensioenstelsel. Na een vernietigend oordeel van de Raad van State over haar voorstel, die bovendien aangaf geen mogelijkheden tot verbetering ervan te zien, heeft zij het toch en zelfs tweemaal gewijzigd. Met name het referendum onder deelnemers is niet meer de kern van het voorstel, maar het recht om individueel bezwaar te maken. Deze wijziging is niet essentieel en de verantwoordelijke minister, Eddy van Hijum, blijft dan ook namens het Kabinet tegen het plan van zijn eigen partij. Hij herhaalde zijn reactie dat voor aanpassing van de wet twee jaar nodig zijn. Ook pensioenfondsen bij monde van Ger Jaarsma van de Pensioenfederatie ("verwoestend amendement") en de Stichting van de Arbeid ("forse inbreuk op vrije collectieve onderhandelingen van sociale partners") lieten zich niet

onbetuigd. Minister van Financiën Eelco Heinen wist nog te melden dat eventuele vertraging door de gevraagde aanpassing een bijdrage uit Brussel vanuit het coronaherstelfonds in gevaar brengt. Als in 2027 niet twee derde van de deelnemers zijn overgegaan, loopt Nederland 2,4 miljard euro mis.

Joseph had vanaf het begin steun van de BBB en kreeg later ook steun van de PVV, die zich lang niet uitsprak. De SP was altijd al tegen de nieuwe wet en noemde het een "casinopensioen". Toen het op stemming aankwam waren het de kleine partijen die de doorslag gaven. De Partij voor de Dieren liet een dag voor de stemming weten tegen te zullen gaan stemmen, omdat zij vonden dat deelnemers moeten kunnen beslissen over fossiele beleggingen. Merkwaardig genoeg ging het amendement van NSC daar helemaal niet over. Tenslotte was het Denk dat de doorslag gaf, zij verwierpen het voorstel omdat het een slechte wet nog slechter zou maken. Bij de stemming bleken 72 Kamerleden voor en 73 tegen.

Omdat het amendement een aanpas-

Kamerlid
Agnes Joseph
NSC

sing was op een wetswijziging om de uiterste datum van ingang met een jaar te verschuiven naar 1 januari 2028, moest er nog een keer gestemd worden over alleen dat uitstel. Uit protest stemden NSC, BBB en PPV daartegen, maar er waren genoeg voorstemmen om de wetswijziging aan te nemen. Hoewel Agnes Joseph blijft tegensputteren, is daarmee vrijwel zeker een einde gekomen aan dit verhaal, tot grote opluchting van de pensioenwereld.

VAN DE PENNINGMEESTER

Helaas hebben niet alle leden de contributie voor 2025 betaald. Hierbij het verzoek aan bedoelde leden de contributie alsnog zo snel mogelijk over te maken op ING rekening NL27INGB 0000 1008 02 t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen onder vermelding van "Contributie 2025".

IN DIT NUMMER

Dagje Uit bekend	2	ALV Nijkerk	5
Commentaar Jeroen	2	En wat dies meer zij, deel 4	6/7
Op bezoek bij Derk Haank	3	Ed Vermij	8

Programma Dagje Uit bekend

Het programma van het jaarlijkse dagje uit is bekend. Het vindt plaats in Haarlem op 27 augustus aanstaande.

Vanaf 10:00 uur bent u welkom bij Grand Café Locael Centraal gelegen aan de noordzijde van het NS-station voor koffie en gebak en de registratie.

Komt u tijdig want de activiteiten starten om 10.45 uur.

Haarlem is goed te bereiken per openbaar vervoer en auto. Voor degenen die per auto komen is de beste keuze Interparking Station (in parallelstraat ten zuiden van Stationsplein). Hier kunt u via de website een plaats reserveren voor € 10,00 per dag. Dit kan vanaf 3 maanden voor de aangevraagde datum. U betaalt bij reserveren en bent verzekerd van een plaats.

De lunch is van 12.30–14.00 uur in
Grand Café Brinkmann.

U kunt kiezen uit maximaal 2 van de volgende activiteiten:

1. Frans Hals Museum. Er is een audio-tour in zowel Nederlands als Engels beschikbaar. Museumkaart en Vriendenloterij Vip-kaart geldig, dus neem deze mee dat scheelt in de kosten.

2. Teylers Museum. Er is een audiotour in zowel Nederlands als Engels beschikbaar. Museumkaart en Vriendenloterij Vip-kaart geldig, dus neem deze mee dat scheelt in de kosten.

3. Bezoek aan de Grote of Sint Bavo-kerk op de Grote Markt. Het bezoek aan de kerk vindt plaats na de lunch onder begeleiding van een gids en duurt 1 uur.

4. Rondvaart over het Spaarne in een (grote of kleine) open sloep voorzien van een toilet en elektrisch aangedreven. De opstapplaats voor de rondvaart is aan het Spaarne ter hoogte van Koudenhorn en bevindt zich op loopaf-

stand van de ontvangstlocatie en van Grand Café Brinkmann.

5. Stadswandeling met Gids. Wandelen door het oude Haarlem inclusief bezoek aan de hofjes, waar Haarlem bekend om is. Wandeling duurt ongeveer 1,5 uur.

6. Vrije besteding. U kunt ervoor kiezen om in de ochtend wel of niet aan een activiteit deel te nemen en na de lunch uw tijd zelf in te vullen, Haarlem biedt genoeg mogelijkheden hiervoor.

Na de middagactiviteit bent u van harte welkom voor de borrel bij Locael Centraal.

Alle details zijn te vinden op <https://www.vgeo.nl/haarlemuitnoding.php>.

Graag aanmelden vóór 28 juni.

Hoofredactie: Jeroen Hogendorp

Eindredactie: Elly Tjoa en Paul Klein

Vormgeving: Jos Wachelder

Bijdragen: Willeke van Cattenburch, Hiske

Gerbrandy, Ed Vermij, Corry den Ouden

Redactieadres: Rustenburgh 15, 1111 VD Diemen,

T: (06) 801 55 332 E: redactie@vgeo.nl

Website: www.vgeo.nl

Vragen of mededelingen? Als er veranderingen optreden, bijvoorbeeld door verhuizing of overlijden, kunt u dit kenbaar maken bij onze penningmeester Herman Engelen,

Vechtensteinlaan 60, 3601 CL Maarssen.

T: 0346-566350 E: penningmeester@vgeo.nl

Voor zaken betreffende bestuur en organisatie

kunt u contact opnemen met Paul Klein,

Thierensweg 15, 1411 EW Naarden.

T: 035-5389607, E: pagklein@planet.nl

Lidmaatschap en contributie: VGEO-leden betalen jaarlijks €14,- contributie.

Een vrijwillige verhoging van dit bedrag wordt zeer op prijs gesteld.

COMMENTAAR

Jeroen Hogendorp

Met het verwerpen van het amendement van NSC om individueel instemmingsrecht voor het zogenaamde invaren toe te voegen aan het nieuwe pensioenstelsel, is nu eindelijk een einde gekomen aan de jarenlange kruistocht van Pieter Omtzigt en zijn partij NSC tegen de (niet meer zo) nieuwe wet. Gelukkig heeft het gezonde verstand uiteindelijk gezegevierd, ook al was het met een minimale meerderheid van stemmen.

Nadat NSC in de Tweede Kamer was gekomen in november 2023, vroeg de partij meteen een debat aan over het instemmingsrecht. Dat eindigde met een ingetrokken motie omdat er onvoldoende steun voor werd verwacht. In de formatie van de nieuwe coalitie kreeg de VVD het voor elkaar dat het voorstel van NSC niet in het Hoofdlijnenakkoord terechtkwam. Ook moest NSC wachten tot dit jaar met het indienen van een voorstel voor wijziging van de pensioenwet. Ik ben blij dat alle pogingen niets hebben opgeleverd en dat de pensioenfondsen zonder zorgen over nieuwe aanpassingen verder kunnen met de invoering van het nieuwe stelsel. Je kunt veel zeggen over de deelname van de VVD aan de huidige coalitie, maar zij was wel de enige partij die niet wou morrelen aan de na jaren van discussie aangenomen wet.

Het enige waar alle commotie goed voor is geweest, is fungeren als bron voor kopij voor diverse artikelen in deze Nieuwsbrief sinds eind 2023. Ik zal kijken welk ander nieuws in volgende nummers in aanmerking komt als openingsartikel.

Contributie s.v.p. overmaken op ING-rekening NL27 INGB 0000 100 802. t.n.v. Vereniging van Gepensioneerden Elsevier-Ondernemingen. Nadere informatie: Herman Engelen, E: penningmeester@vgeo.nl

De volgende Nieuwsbrief verschijnt augustus 2025.

Kopij moet uiterlijk 1 w augustus binnen zijn.

ES NIEUWSBRIEF

Op bezoek bij... **Derk Haank**

Op een zonnige middag in maart fietst Hiske Gerbrandy namens de redactie naar de Amsterdamse grachtengordel, alwaar het kantoor van Derk zich bevindt. In zijn eigen woorden: "mijn man cave". Een paar monumentale gevels verderop bevindt zich de woning waar hij en zijn vrouw Anne-Jule van de oude dag genieten op de derde en bovenste etage. We begroeten elkaar, want oude bekenden, met een hartelijke hug.

Leven voor Elsevier

In 1971 besloot ik om in Amsterdam te studeren, economie, aan de UvA. Een mijlpaal in mijn leven. Toen was ik al een eigenwijs mannetje want economie in Rotterdam was in die tijd top of the bill. Ik kom uit de Achterhoek, ben geboren in Terborg, en ging naar de HBS-B in Doetinchem.

Ik ben de oudste zoon en heb een gelukkige jeugd doorgebracht op de boerderij van mijn ouders, met vooral koeien. De EEG stimuleerde boeren in die tijd over te stappen op het houden van koeien. Dat leidde uiteindelijk tot de beruchte boterberg. Van mijn vader opvolgen kon geen sprake zijn, volgens hem. Ik was nog maar 4 jaar jong, toen mijn vader al opmerkte dat er geen boer in mij zat: boer zijn is een leven, niet een beroep. Gelukkig kon ik goed leren.

Amsterdam in de 70-er jaren was de stad van hippies, flower power en provo's; wel even wat anders dan de Achterhoek. Dat trok mij, ook al wilde ik niet de barricaden op. Mooi om te vermelden dat mijn ouders nooit gezegd hebben: zou je dat wel doen. Ik studeerde met 200 studenten van wie er 180 kozen voor algemene economie, en dan liefst ontwikkelingseconomie. De tijdgeest, hè. Ik koos voor bedrijfseconomie. Ik heb altijd naast mijn studie gewerkt, met name in de horeca bijv. het welbekende H88. De laatste jaren werkte ik als student-assistent, en zo ben ik de wetenschap ingerold. Na mijn studie wist ik niet wat te doen. Als je maar lang genoeg niks doet, komt er vanzelf iets voorbij. Ik werd gevraagd voor de functie van wetenschappelijk medewerker aan het Economisch

& Sociaal Instituut aan de VU. Ik moest opzoeken waar de VU precies lag. Mijn leven speelde zich toen geheel af in het centrum. Ik had niet eens een fiets. Tijdens mijn werk daar heb ik een boek geschreven: "De Uitvaart van Bouwbedrijf Nederhorst". Ik besloot dat wetenschappelijk werk niks voor mij was. Ik vind mijzelf te breed georiënteerd voor wetenschappelijk onderzoek. Of ik ben niet slim genoeg. Kies maar.

Eerste baan bij Elsevier

Een van de grotere klanten in mijn tijd aan de VU was Elsevier Science. We kregen bijvoorbeeld opdracht een visie te schrijven over voorstellen gedaan vanuit de uitgevers aan de 'DESP' (directie ESP). Ik herinner mij twee opdrachten: (1) "optimalisatie van de manuscript doorstroomtijden" ofwel, kan het niet sneller? Bert Scheers runde toentertijd de letter-tijdschriften en zag mij en mijn onderzoek totaal niet zitten. Hij had een simpel proces: stapels manuscripten en altijd werk. We konden het goed samen vinden. Na onze visie te hebben gegeven, had ik geen idee of er daarna iets mee werd gedaan. De (2) grote studie uit 1985: "is er toekomst voor electronic preprint service?". Ons advies luidde: wij zien een grote toekomst maar geen geschikte infrastructuur want geen internet (ik las mijn rapport laatst nog eens terug en vindt het nog steeds best een goed rapport ;-)). Voor ons onderzoek werkte ik samen met Joost Kircz (ik zie hem nog wel eens) en Arie de Ruiter; Pieter Bolman was toen directeur. Mijn werk was zeker goed bevallen want hij en Mari Pijnenborg boden mij vervolgens een baan aan.

Verdere loopbaan

Inmiddels heette het bedrijf ESP. Ik ben er in 1986 begonnen. Mijn eerste opdracht werd: uitzoeken waarom wij alleen abonnementen aan universiteiten verkopen en niet aan grote bedrijven met een onderzoeksafdeling. Ik schreef een plan van aanpak. De directie oarmde dat en ik mocht het ook uitvoeren. Dat leidde al snel tot een aanvaarding met Einar Fredriksson en Herman Spruijt. Een van mijn aanbevelingen was namelijk bij een aantal academische titels naast de artikelen een eigen redactie toe te voegen met artikelen gericht op de (vaak toegepaste) doelgroep.

Mijn volgende stap was het leiden van een nieuwe uitgeefgroep genaamd Elsevier Advanced Technology Group in Oxford. In 1987 verhuisden Anne-Jule, zoon Ivo en ik van Amsterdam naar de UK. Computers & Security was ons meest succesvolle publicatieonderwerp. We kochten professionele titels en stopten daar wat wetenschap bij. We organiseerden conferenties, seminars etc. Best wel

> pag.4

een succes, vind ik zelf. Na een jaar werden de twaalf Engelse vestigingen ondergebracht onder één noemer, ESP Ltd. Hans Gieskes werd benoemd als CEO (hij had de meeste dienstjaren) en ik als managing director. Hans vertrok al gauw terug naar Nederland. Ik werd CEO en verhuisde naar London, Camden Town, voor een periode van 3 jaar. Ik heb nog steeds contact met de bureaus van toen.

Misset

Op een avond kom ik thuis met de mededeling: "het gaat heel goed met de carrière, en die word ik geacht voort te zetten in Doetinchem". Orders van Paul Vlek! Ik werd in 1992 benoemd tot directeur Misset als opvolger van Peter Lamaker die het bedrijf groot had gemaakt, en veel te vroeg is overleden. We waren toen één van de grootste werkmaatschappijen binnen het Elsevier concern. Anne-Jule en ik gingen, na rijp beraad, in Doetinchem wonen maar hielden wel ons pied-à-terre in de Jordaan aan. Ik zeg wel eens "het huwelijk is één grote onderhandeling".

Misset was veel leuker dan ik had gedacht; en ik was weer 'terug' naar mijn roots in Doetinchem. Het voelde alsof ik het niet fout mocht doen, anders zou ik mijn moeder op mijn dak krijgen. Paul Vlek had personeelsman Jan Heijting mee naar Misset gestuurd; met hem heb ik al die jaren heel fijn gewerkt. Ik ontwikkelde daar mijn favoriete bedrijfsmodel: links mijn financiële m/v, rechts mijn personeels m/v, en als een drie-eenheid bestieren wij de zaak. Ik organiseerde Misset in verschillende uitgeefgroepen en na verloop van tijd kreeg ik de leiding over alle Misset'en in Europa.

ESP, electronic publishing

En toen kwam electronic publishing op mijn pad. Niet alleen preprints maar alle artikelen moesten digitaal worden gepubliceerd. ESP was in chaos, het bedrijf kreeg de omslag naar elektronisch uitgeven maar niet voor elkaar. Van sommige tijdschriften was al meer dan een jaar geen artikel op papier verschenen. Alles moest via ScienceDirect o.l.v. Lexis Nexis. Toen kwam ik, als opvolger van Herman Spruijt. Na ca. 100 dagen heb

ik alle uitgevers uitgenodigd en een uur lang in het Barbizon hotel gesproken aan de hand van één slide waarop twee woorden: "Fear" en "Excitement", angst voor het internet maar ook het gevaar van opwindende en alle bloemen laten bloeien. Drie zaken hebben we vervolgens voortvarend aangepakt:

(1) Alle productie werd gecentraliseerd o.l.v. de jonge Gerrit Bos (directeur Krips, ik kende hem als uitgever bij Misset). Alle artikelen kwamen in één database dus standaardisatie werd de norm. Dat was tegen het zere been van de publishers maar gelukkig kon Gerrit hen overtuigen (beter dan ik). Afspraak was om voor 'moeilijke' gevallen (society tijdschriften, waar je met van alles rekening had te houden) 'Boutiques' op te zetten. Na twee jaar werd de laatste boutique gesloten want standaardisatie bleek wel degelijk heel goed mogelijk.

(2) Een nieuw prijsmodel. Het oude was veel te ingewikkeld. Bij losse tijdschriften kreeg je de E-versie er gratis bij, en anders boden we een all-you-can-eat model aan.

(3) Alle archieven digitaliseren o.l.v. Jan Visser. Bij E-gebruik zie je hoeveel en (soms) weinig de artikelen worden gedownload, dus hebben we toen het archief er maar bijgedaan.

Ik ben er van overtuigd dat we ESP op deze manier hebben gered en de klanten beter hebben bediend. (Toen ik bij ESP begon, in 1986, werd al de grap gemaakt: straks heeft elk tijdschrift nog één abonnee die dan één miljoen betaalt.)

Na Elsevier

Na het vertrek van Herman Spruijt in 1998 kwam ik in de Raad van Bestuur van RELX. En toen, in 2003, gebeurde er iets dat ik nooit had gedacht. Ik ging weg bij Elsevier. In die tijd hadden financiële investeerders Kluwer Academic Publishers gekocht en waren bezig Springer Verlag over te nemen. Ik werd benaderd voor de rol van CEO. No way dat ik naar een kleiner bedrijf zou vertrekken, ik had het veel te veel naar mijn zin. Maar de private equity lui deden mij een aanbod dat ik niet kon weigeren. Ik heb nog bijna neen gezegd. Voelde (en voel) me nog steeds een Elsevier-man. Bij Sprin-

ger ben ik uiteindelijk met pensioen gegaan na de fusie met Nature, in 2017. Met een lintje van de koning voor onder meer mijn verdiensten voor het uitgeefvak. Ik was ontroerd door de inzet van al die mensen die daarvoor hun best hebben gedaan. Waar heb ik het lintje ook al weer gelaten? Het moet binnenkort opgespeld want ik ben uitgenodigd op de komende Koningsdag in Doetinchem als voorzitter van raad van toezicht van de schouwburg aldaar; dat wordt dus even zoeken.

Hoe kom ik nu de dag door?

Ik ben graag een beetje onder de mensen. Ik ben inmiddels voorzitter-af van de Media Federatie, vroeger het NUV. Ik heb (of heb gehad) enkele commissariaten bij KPN, Nuon, TomTom en Ebusco. De laatste is nogal slecht in het nieuws geweest en daar heb ik momenteel mijn handen vol aan. Ik ben mede-eigenaar van een aantal uitgeverijen: de Arbeiderspers, Querido, De Boerderij en boekhandels Atheneum en Scheltema. Daar kan ik mij beperken tot elke maand een kopje koffie drinken met de directie. De commissariaten kosten meer tijd; het aantal klachten over de werksfeer /

het gebrek aan veiligheid op de werkvloer neemt hand over hand toe. Als het management niet functioneert, moet je als RvT wat doen. O ja, ik ben ook nog aandeelhouder/mede-eigenaar van het voetbalstadion van De Graafschap. Daar zit ik op de tribune bij iedere thuiswedstrijd. Anne-Jule en ik verdelen onze tijd over Amsterdam, Doetinchem, Parijs en (in de winter 2 maanden) Thailand (alwaar we al 25 jaar een huis bezitten).

Wat vind je van de nieuwe pensioenregeling?

Fokko heeft mij de ins en outs zo'n beetje uitgelegd. Ik ben er best positief over. Grappig verhaal: vroeger interesseerde pensioen mij geen ene reet (excusez le mot). Totdat ik als CEO van Misset meemaakte dat het Misset pensioenfonds werd opgenomen in het Elsevier pensioenfonds (SPEO), we spreken over ca. 1995. Toen kreeg ik door dat pensioenen een kostbare zaak kunnen zijn. Meestal moet de werkgever bij zo'n overname flink bijstorten om zich in de reserves in te kopen. De medewerkers van Misset kregen in dit geval een 'cadeautje' van enkele extra pensioenmaanden omdat hun opgebouwde recht beter was dan dat bij SPEO.

Nog grappiger verhaal (al zeg ik het zelf): mijn grote pensioenklapper kwam toen ik benoemd werd in de Raad van Bestuur van Elsevier. Mijn salaris verdubbelde en mijn pensioen dus ook, over mijn inmiddels bepaald niet geringe aantal dienstjaren. Martin Mos (financieel directeur in die tijd) kreeg van SPEO een rekening van ettelijke miljoenen. Hij heeft die toen maar in delen betaald om de directie van RELX niet te alarmeren. Fokko Covers kwam mij een overdrachtelijke cheque brengen als SPEO's grootste klant ever.

Wat vind je van VGEØ?

Ik ben aangebracht als lid door Fokko Covers en Jan Visser met wie ik nog regelmatig een biertje drink. VGEØ: als die er niet zou zijn, zou die direct moeten worden opgericht. En het is een kleine moeite om er lid van te worden. Wellicht zien we elkaar een keer op een Dagje-uit.

Algemene Ledenvergadering in Nijkerk

Evenals vorige jaren begaf rond de 10 procent van onze leden zich met eventuele partner richting de vertrouwde locatie in Nijkerk. Zoals gewoonlijk werd vooraf bij de koffie, tijdens de lunch en na afloop bij de borrel druk gepraat met oude en nieuwe bekenden.

Louis Pet vertelde namens de precommissie kort over de voorbereidingen van het Dagje Uit. Dat zal op 27 augustus in Haarlem plaatsvinden. Meer hierover is op pagina 2 te vinden.

De financiële zaken, het overzicht van vorig jaar en de begroting van dit jaar, werden toegelicht door Herman Engelen. De jaarlijkse contributie blijft gehandhaafd op 14 euro. Het voorstel van de kascommissie om het financieel verslag goed te keuren en het bestuur decharge te verlenen over boekjaar 2024 werd door de aanwezigen overgenomen.

Bestuurslid Jeroen Hogendorp werd herbenoemd.

Het officiële gedeelte van de vergadering werd gevolgd door twee presentaties. Louis Pet en Fokko Covers vertelden hoe zij vorig najaar vorm hebben gegeven aan het hoorrecht van de gepensioneerden ten aanzien van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Na de lunch gaf Fienke van den Brink, lid van het bestuur van de VVG-PGB en van de commissie hoorrecht, een presentatie over het nieuwe pensioenstelsel en de verschillende fases in de transitie vanaf vorig jaar tot en met 2028.

Willeke Casteren van Cattenburch stelt herinneringen aan haar vele jaren in dienst van Elsevier op schrift. Dit is de **zeventiende** aflevering.

De afdeling advertentieacquisitie (4)

Central Park

Mijn eerste bezoek aan New York City, **vervolg**

Het spreekt vanzelf dat een bezoek aan ons kantoor in New York hoog op mijn agenda stond en op de afgesproken dag toog ik vol verwachting naar de Van Der Bilt Avenue. Op mijn al in Nederland aangeschafte kaart had ik erg moeten zoeken naar deze 'Avenue' die bij nader inzien eerder de benaming van een steegje verdiende, zo ingeklemd lag deze tussen de grote Avenues. Avenues lopen van zuid naar noord en worden horizontaal doorsneden door de 'Streets' die van oost naar west lopen. Heel overzichtelijk. 'American Elsevier Publishing Company' stond in de entree goed aangegeven en per lift was je er zo. De entree zag er indrukwekkend uit: rondom prachtige donkerbruine houten lambrisering rond een indrukwekkende, gelaagde, dubbele voordeur waarboven in een soort timpaan de naam prijkte in gouden letters. Hoe 'antiek' wil je het hebben!

Midden zeventiger jaren werd James Kels aangesteld als directeur van het kantoor in New York. Dat maakte latere

bezoeken aan deze stad extra leuk want we hadden een heel goede verstandhouding. James en Annelies woonden even ten noorden van New York, met de trein binnen een half uur te bereiken vanaf het centraal gelegen station vlakbij Van Der Bilt Avenue. Als ik mijn bezoek aankondigde werd ik altijd voor een etentje thuis uitgenodigd. James haalde me dan af van het stationnetje, ze woonden helemaal in het groen, en Annelies serveerde een heerlijke maaltijd. Na ons auto-ongeluk in 1978, waar Ferry behoorlijk gehavend uitkwam, heb ik na overleg met Otto geregeld dat Ferry (op eigen kosten) met mijn Amerikaanse reis in april 1979, meekon. Toen James

dat hoorde werden we beiden thuis uitgenodigd. Erg leuk natuurlijk.

Ik werd de eerste keer leuk ontvangen en rondgeleid door Ben Russak die me aan iedereen voorstelde. Rommelige kantoren, veel boeken en paperassen. Iemand van de sales-afdeling ging in de buurt met me lunchen en vertelde me van alles over New York.

American Elsevier had op dat moment nog geen eigen tijdschriften dus over advertising was er weinig om te delen. Dat werd na een aantal jaren wel anders toen speciaal voor de Amerikaanse markt wat wetenschappelijke tijdschriften het licht zagen. Kit Simon-Ash deed haar intrede om de advertentieacquisitie op zich te nemen. Zij kwam zelfs een dag of tien naar Nederland om zich te verdiepen in ons fonds en verbleef langdurig op mijn afdeling. Ze verlengde haar bezoek aan Amsterdam met een lang weekend om nog wat van de stad te zien. In overleg met Ferry heeft ze die dagen bij ons op de Egelantiersgracht gelogeerd. Ze was weg van de Jordaan en ook het bezoek op zaterdag aan de beroemde markt op de Lindengracht vond ze fantastisch. Zij had een Aziatische achtergrond en ontdekte op die markt allerlei leuke met de hand gebor-

Guggenheim Museum

duurde linnen kledjes geïmporteerd uit Zuidoost Azië, waarvan zij er meteen een paar kocht. Onder haar leiding heb ik ook een paar aangeschaft en die heb ik nog steeds. Het is triest te vermelden dat Kit een paar jaar later overleed aan borstkanker.

De volgende dag om twee uur had ik een afspraak met dr. Harry Seneca op Columbia University want hij wilde mij rondleiden op zijn afdeling. Op de kaart had ik gezien dat ik in het oosten van Central Park moest zijn. Om zo veel mogelijk van de stad te zien ging ik met de bus. Maar... dat schoot helemaal niet op, een en al file. Central Park is ook nog eens erg groot dus ter hoogte van de Universiteit ben ik vast uitgestapt om via een doorsteek door het park de universiteit te bereiken. Overal die grijze eekhoorntjes, reuze leuk. Prachtige vijvers met bruggetjes en overal bloeiende prunus. Maar ik had me in de afstanden wel erg vergist. In plaats van twee uur kwam ik pas tegen half vier aanzetten. Harry was aardig ontstemd en toen ik vertelde dat ik ook nog eens dwars door Central Park was gaan lopen, waren de rapen helemaal gaar. Kreeg een hele opsomming van de recente overvallen die er hadden plaatsgevonden. Toen zijn we maar ergens gezellig gaan eten.

Ik heb het nog helemaal niet gehad over het constante lawaai van deze grote stad. Er is aldoor, echt continu, een dreun aan geluid gaande. Een mengeling van het getoeter van taxi's, van auto's en de sirenes van politie, brandweer en ambulances zijn niet van de lucht. Veel bedelaars zie je op pleinen of op vluchtheuvels zitten of langs de weg liggen en zij hebben steevast een fles drank in een bruin papieren zak (is verplicht) bij zich om er regelmatig van te drinken. De trottoirs zijn meestal breed en je ontmoet de meest vreemde types, soms prachtig uitgedost met haren in alle kleuren van de regenboog met dikwijls heel raar schoeisel met vreemde hakken. Ik was er in 1968 en ik keek mijn ogen uit terwijl ik in Parijs en Londen toch ook het nodige had gezien. In het centrum van Amsterdam was dit ook al

een beetje aan het opkomen, maar New York spant de kroon.

Verder heb ik er geweldige musea bezocht. Het Guggenheim Museum (tussen de 88ste en 89ste straat) is een scheping van een van de belangrijkste architecten van Amerika, Frank Lloyd Wright. Het gebouw is als een groot slakkenhuis gebouwd en om dat goed te beleven ga je met de lift naar boven en dan loop je langs de expositiewanden langzaam 'draaiend' naar beneden. Toen ik er was heb ik er een prachtige collectie impressionisten kunnen bewonderen en verder naar beneden ook nog moderne kunst.

Het Metropolitan Museum of Art – in 1870 opgericht door middel van grote schenkingen. Huisvest Middeleeuwse kunst, grote Europese meesters, veel

impressionisten en moderne kunst. Tevens West-Europese tapijten. NB: in de tuin stond in 1968 de vluchtauto van Bonny en Clyde, een befaamd inbrekers-echtpaar uit de twintiger jaren en de auto was doorzeefd met kogelgaten. Waarschijnlijk hebben zij daarin hun 'Waterloo' gevonden.

Het Museum of Modern Art. Ik zag er Action Painters maar ook werk van Willem de Kooning (Rotterdam), Andrew Wyeth, Jack Levine en Pop Art.

Harry heeft me in zijn grote slee van een wagen ook nog wat van de omgeving ten noorden van Manhattan laten zien. Wat wordt daar gedisciplineerd gereden!

Geweldige vakantie! Dankjewel Harry!

Wordt vervolgd. Reacties: fam.casteren@home.nl

ED VERMIJ

begon in 1963 als corrector bij Uitgeversmaatschappij Elsevier. Bij Bonaventura/Annoventura was hij vele jaren (hoofd)redacteur van het Almanakken-fonds met als belangrijkste titel Elseviers Belasting-Almanak.

Tekstverwerking in het pre-computertijdperk

Na het verschijnen van een Almanak werd ter voorbereiding van de volgende editie elke kolom tekst op een groot stevig vel geplakt. De auteurs typten/schreven hun nieuwe teksten en correcties op een los vel dat daarnaast werd geplakt.

Begin september werden de eerste bewerkte teksten van de Belasting-Almanak door de auteurs ingeleverd en startte voor mij daarmee weer een nieuw seizoen. Omdat er op dat moment nog veel onzekerheden waren, konden sommige delen met betrekking tot de aangifte of hoofdstukken pas later worden ingeleverd.

Nadat de bureauredactie was afgerond ging het manuscript naar de zetterij van Drukkerij Vlasveld aan de Waalhaven in Rotterdam. Jarenlang werd de Almanak nog gezet in lood en leverden wijzigingen gedurende de maanden totdat het eindresultaat werd afgedrukt de nodige problemen op: van elke pagina werd door de zetterij een zogenaamde paste up gemaakt op glanzend papier aan de hand van de door de redactie (mijn echtgenote) gemaakte opmaak. Latere correcties werden op de basisopmaak geplakt, anders zou de hele kolom weer opnieuw moeten worden gezet. Als er naderhand nog weer correcties moesten worden uitgevoerd kon dit ertoe leiden dat er op de basisopmaak wel twee of drie strips over elkaar zouden moeten worden geplakt en dat zou leiden tot een verschil in scherpheid van de afgedrukte tekst. Daarom moesten die gedeeltes weer in zijn geheel opnieuw worden gezet. Correcties op de paste ups vormden sowieso een gevaar, want bij onvoorzichtig handelen tot de pagina in zijn geheel werd gefotografeerd kon een opgeplakte correctie er gemakkelijk vanaf spatten en dan moest weer opnieuw worden begonnen. Dit bete-

kende dan ook dat er eindeloos werd gecorrigeerd tot aan de drukplaten toe. Je moest ogen in je nek hebben om ervoor te zorgen dat er niets mis ging. Omdat er bij Vlasveld dag en nacht werd gewerkt, verbleven Wim Kieken en ik in de eerste jaren veelvuldig ook 's avonds en 's nachts in de bezoekerskamer. We hebben daar toen heel wat boerenkool en zuurkool uit de magnetron verorberd.

De Belasting-Almanak werd in offset gedrukt op 50 grams Bulky papier, een ietwat ruw, opdikkend krantenpapier. In de jaren tachtig ging het daarbij om maar liefst 180 ton papier.

De meeste Almanakken werden per post verstuurd. De posttarieven waren gekoppeld aan gramgewichten. Het toeval wilde dat het gewicht van de Belasting-Almanak rond een tariefgrens schommelde. Voor de verzending van de hele partij werd bij het Postkantoor in Rotterdam voor elk exemplaar dat later zou worden verzonden één tarief vastgesteld op basis van enige aangeleverde monsterexemplaren. Om ervoor te zorgen dat de kosten van verzending niet in het hogere tarief zouden komen te liggen, werden die exemplaren 's nachts op een hete verwarming gelegd om het vocht uit het papier te doen verwijderen en werd bij twijfel over het gewicht ook nog een millimetertje van het boek afgesneden.

De organisatie van de verzending was jarenlang in handen van T.L. (Ties) Hes, daarna in die van B. (Bart) van der Valk en weer later in die van M.J. (Menno) Stad.

Er werd naar gestreefd de Belasting-Almanak half februari te laten verschijnen zodat de gebruikers nog voldoende tijd ter beschikking hadden om hun aangifte tijdig vóór 1 april te doen.

De verkochte oplage van de Belasting-Almanak steeg jaarlijks met sprongen en onze directeur, H.J. (Henk) van der Vossen, wilde graag dat er meer goed

C.B. van Oeveren, directeur van Vlasveld & Co's Drukkerij B.V. en W.H. Kieken

Het binden van de editie 1974

verkopende jaaruitgaven kwamen. Met de Belasting-Almanak en de Almanak voor de Vennootschapsbelasting als enige titels begonnen Wim Kieken en ik aan het stap-voor-stap uitbreiden van het uitgavenpakket. In 1973 verschenen de eerste edities van Het Belasting-ABC (f 4,50), De Belasting Krant (f 2,00), het Consumenten ABC (f 5,90), in samenwerking met Konsumenten Kontakt, en De Toestand in de Wereld door mr. G.B.J. Hiltermann.

Reacties: ed.vermij@icloud.com

WELKOM

Als nieuw lid heten wij welkom:
Dhr. A. (Anthony) Newman, Elsevier Science (BMD en STM)

IN MEMORIAM

De volgende leden zijn ons ontvallen:
Dhr. H.W. (Henk) Snoek, Haarlem
Dhr. D. (Dirk) Zonneveld, Numansdorp
Dhr. K.J. (Klaas) Groen, Huis ter Heide
Dhr. H.H.T.M. (Hein) Coebergh, Aerdenhout
Dhr. G. (Gerard) Bargeman, Zelhem